

Szántó Miksa És Felesége

BUDAPEST *Székelyi Társaság* ANDRÁSSY ÚT 29
SZÁM

Édesapám [Szántó (Schwarz) Miksa] és édesanyám [Schlosz Ilona] esküvői képe. Az esküvő valamikor az 1900-as évek elején volt. Nem sokkal a születésem után szegény anyám gerinctumortól megbénult deréktól lefelé, és azt az öt évet, amit még élt, tolókoszhoz kötve élte le. A legidősebb nővérem volt a pótmama. A Magduskám 13 éves korától nem aludt végig egyetlen éjszakát sem, mert a mamát meg kellett forgatni az ágyban, és apám mindig őt keltette föl. Drága jó testvér volt. A pici korra csak képekben emlékszem. Nincsenek összefüggő emlékek. A Gizella útra költöztünk, ott még élt szegény anyám, és olyan képek maradtak meg bennem, hogy szomjas volt, és 'Jaj, kellene inni vizet!'. Mondtam, hogy 'Majd én hozok'. 'Hát hogyan?' Hát kimentem a konyhába, odatoltam a hokedlit a szekrényhez, elé tettem a sámlit, úgy másztam föl, vettem le poharat, és vittem be vizet. És az az emlékem, hogy az anyám milyen nagyon büszke volt, hogy az ő legkisebb gyereke mit tud. Van olyan emlékem, hogy fekszem a nagy ebédlőszőnyeg sarkán, és nézem, hogy a tűz hogy ropog a kályhában, és anyu néz ki az ablakon. Oda volt tolvá a tolószéke, és azt mondja, hogy 'Tészttát akarok gyúrni, toljál ki!'. És kitoltam a konyhába, és odaraktam elé, amit kért, és ő ott gyúrt metélttészttát a családnak. Meg volt olyan, hogy új kis cselédlány jött hozzánk, és azt mondta anya, hogy 'Menj ki, Nusikám, a konyhába, mintha valamit keresnél, és nézd meg, mit csinál a lány!'. Aztán előttem van egy vörös tégláépület, mint később kiderült, a János-kórház, ahol szegény a végén feküdt. Ebben az öt évben több időt töltött kórházban, mint otthon. Emlékszem, hogy odavittek, de be nem vihettek, mert a gyerek nem mehetett be, hanem kint a kertben őriztek, nem tudom, kicsoda. Ha valamiért kikaptam, biztos vagyok benne, hogy nagyon megérdemeltem. A testvéreimnél mindig az volt, hogy ha az egyik rám szólt, akkor a másik három azt mondta, hogy 'Jaj! Ne bánts d a kicsit!'. Hát biztos, hogy rossz voltam, és kimentem zokogva a konyhába, és az akkor éppen nálunk lévő cseléd azt mondta, 'Persze! Hát nem szerethetik magát, hát maga ölte meg a mamáját'. Tizennyolc éves voltam, mire meg mertem kérdezni, hogy miben halt meg anyám. És ma vén fejjel, pontosan tudva és ismerve az életemet, ha valami bajom van, akkor azt mondom, hogy persze, engem nem lehet szeretni. Ez úgy megmaradt. Aztán tudtam meg, hogy anya tüdőgyulladásban halt meg. Szegény anyámnak a mellében volt egy kis daganat, az orvos meg akarta operálni, a nagyanyám azt mondta, hogy egy fiatalasszony ne vágassa a mellét. Hogy ez a kis daganat rák volt-e, és ez indult-e el és állt meg a gerincben, azt nem tudhatom, hogy áttét volt-e, nem tudhatom, csak azt tudom, hogy már nem élt anyám, amikor a házi orvosunk mondta, hogy ma már tudnák operálni, és tudnának segíteni rajta. De hát ezek olyan kis, fél füllel hallott elszólások. Valószínűleg az lehetett az oka, hogy miután szoptatott, talán ez indította el... Isten tudja. Isten tudja, már ha élne, akkor se tudnák az orvosaink se. Tény az, hogy öt évig feküdt szegénykém bénán, vagy ült, vagy feküdt. És biztos, hogy sokkal többet volt kórházban, mint otthon, úgyhogy lehettek ilyen elhallások, és egy felvidéki kis ostoba teremtés, hát honnan tudhatta volna? Tény az, hogy kicsit megnyomorította a lelkemet.